

λυ τέκνα, μολονότι παρέχουν την ίδια μ' αυτούς εργασία, έναντι της οποίας, κατά σαφή έννοια της άνω διατάξεως, παρέχεται ως αντάλλαγμα, το προαναφερόμενο επίδομα. Έπομένως, *ή διάταξη αυτή, ως αντισυνταγματική, είναι άκυρη*. Περαιτέρω οι ενάγοντες άσκησαν την άγωγή επί της οποίας εκδόθηκε ή προσβαλλόμενη άπόφαση, με την οποία ζητούσαν να τους επιδικαστεί για τó άγαμα άρρενα τέκνα τους τó εν λόγω οικογενειακό επίδομα, δεδουλευμένου ότι ναι μέν είχαν αυτά συμπληρώσει τó 18ο έτος της ηλικίας τους, όπως εξακολουθούσαν και ήταν άγαμα. Συνεπώς τó πρωτοβάθμιο Δικαστήριο, τó όποιο με την προσβαλλόμενη άπόφαση του δέχθηκε την άγωγή και επιδίκασε στους ενάγοντες τó εν λόγω επίδομα για τόν επίδικο χρόνο για τόν όποιο αυτό ζητήθηκε (1991 έως 1996), όρθά έρμηνευσε και έφάρμοσε τις προαναφερόμενες διατάξεις. Έπομένως τά αντίθετα πού ύποστηρίζει τó έναγόμενο με σχετικό λόγο της έφέσεώς του και ότι ειδικότερα άν έρμηνευθεί έτσι ή εν λόγω διάταξη της προαναφερόμενης διαιτητικής άποφάσεως, θά επιβληθεί σ' αυτό άνεπίτρεπτη διάκριση έναντι όλων τών λοιπών έργοδοτών της Χώρας, πρέπει να άπορριφθούν ως άβάσιμα.

Έπίσης τó έναγόμενο πρόβαλε πρωτοδικώς τόν ίσχυρισμό, τόν όποιο προβάλλει και κατά την παρούσα συζήτηση, ότι δηλαδή ή άσκηση του δικαιώματος τών ενάγοντων είναι καταχρηστική, όφου ή άγωγή άσκήθηκε μετά πάροδο δεκαπέντε έτών, άφ' ότου αποκτήθηκε τó σχετικό δικαίωμα και κατέστη δικαστικό επίδιώξιμο. Όμως τούτο είναι άβάσιμο, όφου ή *άδρόνεια* και μόνη, ως προς την άσκηση δέν έχει ως άποτέλεσμα να καθιστά αυτή καταχρηστική (ΑΠ 1689/84, Νοβ 33/1130, ΑΠ 1691/84, Νοβ 33/1130 έπόμ.). Άλλωστε ή μη άσκηση της άγωγής ένωρίτερα όφειλεται στην εύλογη πεποίθηση αυτών ότι δέν είχαν άρχικά τó δικαίωμα να άπαιτήσουν τó επίδικο οικογενειακό δικαίωμα, λόγω της ίσχύος της παραπάνω άποφάσεως του ΔΔΔΔ 'Αθηνών, ενώ όταν πληροφορήθηκαν την εν μέρει κήρυξη της ως αντισυνταγματικής και συνεπώς άνισχύρου, μέσω τών νομικών τους συμβούλων έσπευσαν να διεκδικήσουν τó δικαίωμά τους.⁽¹⁾

Υπαλληλική ιδιότης θαφέως αυτοκινήτων

Ποίος θεωρείται ως ιδιωτικός υπάλληλος. Η διάκριση σέ υπάλληλο και έργατή εξαρτάται από τó είδος της εργασίας και όχι από τόν χαρακτηρισμό στή σύμβαση εργασίας ή τόν τρόπο άμοιβής. — Κρίση ότι ή εργασία της άναμειξέως χρωμάτων για τή βαφή αυτοκινήτων προσδίδει την υπαλληλική ιδιότητα. — Περίπτωση μισθωτού πού είχε παρακολουθήσει σεμινάρια και είχε λάθει την κρατική άδεια άσκήσεως επαγγέλματος θαφέως, έκτός δέ της εργασίας του θαφέως τηρούσε καθημερινώς διεθλία «χρωσέως». — Καταβολή από τόν έργοδότη άποζημιώσεως έργατου και επιδίκαση διαφορής άποζημιώσεως (υπαλλήλου) από τó δικαστήριο.

Μον. Πρωτ. 'Αθηνών 984/2002

Πρωτοδίκης: ΣΟΦΙΑ ΔΟΥΚΙΔΟΥ

Δικηγόροι: Στεφ. Βαζάκας - Παναγ. Σμυρνιού

Άπό τó άρθρο 10 του Ν. 3514/28 όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από τó άρθρο 7 του Ν. 4558/30 και αντικαταστάθηκε από τó άρθρο 1 του Ν. 2655/53, συνάγεται με σαφήνεια ότι *ιδιωτικός υπάλληλος* θεωρείται κάθε πρόσωπο άπασχολούμενο κατά κύριο έπάγγελμα έναντι άμοιβής σέ ύπηρεσία ιδιωτικού καταστήματος, γραφείου ή εν γένει επιχείρησης ή σέ οποιαδήποτε εργασία, πού παρέχει άποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο μη σωματική εργασία. Έτσι *ή διάκριση* του μισθωτού ως έργατή ή υπαλλήλου *εξαρτάται από τó είδος* της εργασίας πού παρέχει και όχι από τόν χαρακτηρισμό πού δίνεται στή σύμβαση εργασίας ή στόν τρόπο άμοιβής του, με άποτέλεσμα ως εργασία έργατή να θεωρείται ή άσκηση ή οποια προέρχεται άποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο από τήν καταβολή σωματικής ένέργειας, ενώ όταν ή εργασία είναι προϊόν άποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο πνευματικής καταβολής, τότε και έφ' όσον ó μισθωτός διαθέτει γι' αυτήν τήν άνάλογη κατάρτιση και έμπειρία και έκτελει αυτήν με ύψευ-

(1) Έπικυρωτ την 193/97 Μον. Πρωτ. 'Αλεξανδρουπόλεως.

θυνότητα, θεωρείται υπάλληλος (ΑΠ 385/94 ΔΕΝ 50.848, ΑΠ 591/93 ΔΕΝ 49.1295, ΑΠ 257/90 ΔΕΝ 47.132).

Έξ άλλου κατά το άρθρο 669 ΑΚ, σύμβαση εργασίας που ή διάρκειά της δεν ορίστηκε, λύεται ύστερα από καταγγελία όποιουδήποτε από τα μέρη. Η καταγγελία είναι μονομερής άνατιωδής δικαιοπραξία που άπευθύνεται από τόν καταγγέλλοντα πρós τόν άντιουφβληθέντα. Ειδικά ή καταγγελία τής συμβάσεως έξηρητημένης εργασίας άορίστου χρόνου πρέπει, σύμφωνα με τό άρθρο 5 παράγρ. 3 τού Ν. 3198/55 νά γίνει επί ποινή άκυρότητας, έγγραφως, και νά καταβληθεί ή νόμιμη άποζημίωση που προβλέπεται από τics διατάξεις τού Ν. 2112/20 εάν πρόκειται περί υπάλληλου, είτε από τics διατάξεις τού ΒΔ 16/18.7.20 εάν πρόκειται περί εργατοτεχνίτη. Σέ περίπτωση μή τήρησεως τών άνω προϋποθέσεων, ή έξ αυτής προκύπτουσα άκυρότητα τής καταγγελίας είναι σχετική ύπερ τού εργαζόμενου και σ' αυτήν τήν περίπτωση μπορεί αύτός νά ζητήσει με άγωγή του είτε τήν καταβολή τών άποδοχών του θεωρώντας άκυρη τήν καταγγελία, έντός τριμήνης άποβεωστικής προθεσμίας (άρθρο 6 παράγρ. 1 τού Ν. 3198/55) ή νά θεωρήσει αυτήν έγκυρη και νά άπαιτήσει τήν πιά πάνω νόμιμη άποζημίωση (ΑΠ 701/91 ΔΕΝ 49.777, Έφ. Αθ. 4845/92 34.190), έντός έξάμηνης άποβεωστικής προθεσμίας από τής καταγγελίας.

(...) Προκύπτουν τά έξής, ούσιωδη για τήν έκβαση τής δίκης πραγματικά περιστατικά: Ο ένάγων προσλήφθηκε ως μαθητευόμενος βαφέρας άυτοκινήτων στήν έπιχείρηση τής έναγομένης στήν Αθήνα, στις 3.1.78, με σύμβαση έξηρητημένης εργασίας άορίστου χρόνου. Από τού έτους 1995 περίπου ή έναγομένη ανέθεσε στόν ήδη εργαζόμενο επί 17 τουλάχιστον έτη στήν έπιχείρησή της, τήν εργασία τής άναμείξεως τών καταλλήλων χρωμάτων προκειμένου νά δημιουργηθεί κάθε φορά τό κατάλληλο για βαφή κάθε συγκεκριμένο άυτοκινήτου που τής είχε άνατεθεί. Η εργασία αύτή άπαιτεί έξειδικευμένη γνώση και έμπειρία, δεδομένου ότι για τή δημιουργία τής καταλλήλου τελικής άποχρώσεως είναι δυνατόν νά χρησιμοποιηθοῦν μέχρι και όκτώ διαφορετικά χρώματα, όπως προκύπτει από έπιστολή τής κατασκευάστριας τών χρωμάτων εταιρείας, και μάλιστα σέ διαορορητική ποσότητα τό καθένα, πράγμα που άπαιτεί ιδιαίτερη

προσοχή, άντίληψη και έπιμέλεια εκ μέρους τού άναμείκτη, ιδίως σέ περιπτώσεις βαφής τμήματος τού άμαξώματος (πού είναι και τό πιο σύνθηος) έξ αίτίας τής εκ τής πολυετούς κυκλοφορίας τών άυτοκινήτων φθοράς και άλλωίωσεως τών εύσισητων —κυρίως— χρωμάτων. Για τήν όσο τό δυνατόν καλύτερη άπόδοση στήν εργασία του αύτή ή ένάγων, με πρωταβουλία τής έναγομένης παρακολούθησε τουλάχιστον πέντε σεμινάρια. Η σύγχρονη ένίστη παρακολούθηση σεμιναρίου και από άλλον εργαζόμενο τής έπιχειρήσεως (πού έπικαλείται ή έναγομένη) δέν άναιρεί τήν άποκειριστικότητα τού ένάγοντος στήν έκτέλεση αυτής τής εργασίας στήν έναγομένη. Προκειμένου νά άναλάβει αύτή τή δουλειά μόνος ό ένάγων, που είχε ήδη έξελιχθεί στήν έπιχείρηση σέ τεχνίτη —βαφέρα άυτοκινήτων και είχε λάβει άντίστοιχη κρατική άδεια άσκήσεως έπαγγέλματος, μαθήσεως έπίσης επί πενταετία (άπό τού έτους 1990 περίπου) δίπλα σέ προηγούμενο εργαζόμενο τής έπιχειρήσεως στή θέση αύτή, τόν όποιο έν συνεχεία διαδέχθηκε. Έκτός τής εργασίας αύτης που άπαιτεί λεπτούς χειρισμούς και χρήση κατά κύριο λόγο τών πνευματικών δυνάμεων τού εργαζόμενου (και όχι τών σωματικών, όπως ή έναγομένη ύποστηρίζει άβασίμως), στόν ένάγοντα είχε άνατεθεί (τουλάχιστον από τό έτος 1995) και ή τήρηση τριών τουλάχιστον καθημερινών βιβλίων, στα όποια αύτός σημείωνε — χρέωνε: α) τά ύλικά τής άποθήκης (σφουγγάρια, ταινίες, διαλυτικά, κετσεδες, χωνιά, γάντια, μάσκες, κλπ.) που καθημερινώς χρησιμοποιούσε στούς συναδέλφους του τεχνικούς, β) τά χρώματα με τούς κωδικούς τους, που έπίσης καθημερινώς κατανάλωνε για νά έκτελεσθοῦν οι εργασίες βαφής από τούς τεχνίτες — βαφέρες — συναδέλφους του, και γ) τics ποσότητες που άά έπρεπε νά παραγγελθοῦν για νά αντικατασταθοῦν οι ήδη άναλωθείσες. Η εργασία του αύτη —χρώσεις— ήταν άναγκασία για νά τηροῦνται τά άπαιρήματα βιβλία στήν άποθήκη τής έπιχειρήσεως και νά παραγγέλλονται (άπό τούς υπάλληλους τής άποθήκης βεβαίως) τά ήδη άναλωθέντα ύλικά, ώστε σέ καθημερινή βάση νά είναι δυνατός ό έλεγχος τών άναλώσεων, τών διαθεσίμων και τών παραγγελιών. Ο Ισχυρισμός τής έναγομένης ότι άρκοῦσε ό ένάγων νά κάνει τήν ύλική πράξη —χειρωνακτική εργασία τής πύσεως ενός πλίκτρου στό χρησιμοποιούμενο μηχάνημα— όδθη για τήν έκτέλεση

ΑΠΟΔΟΧΕΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
(29.4.2002) «Για τούς δροους άμοιβής και έργασίας της **Τεχνικών Υπαλλήλων** Τυχερών Έπιτροπεύζιων Παιγνίων **Καζίνο** με σχέση ιδιωτικού δικαίου στην Έταιρεία «Έλληνικά Τουριστικά Άκίνητα Α.Ε.».

(Πράξη καταθέσεως Υπ. Έργασίας 20/30.4.2002)

Στήν Άθήνα σήμερα στίς 29.4.2002 οί ύπογεγραμμένοι: Α. Άν. Χοιμενίδης, Διευθύνων Σύμβουλος τής εταιρείας Έλληνικά Τουριστικά Άκίνητα Α.Ε., νόμιμα έξουσιοδοτημένος και Β. Βασ. Τοικνής και Άρ. Τσουραπάς, Πρόεδρος και Άντιπρόεδρος αντίστοιχα του Πανελλαδικού Σωματίου Τεχνικών Υπαλλήλων Τυχερών Παιγνίων, νομίμως έξου-

τής έργασίας τής μείξεως χρωμάτων, δέν είναι βásiμος, άφου στήν περίπτωση αύτή, άν ή έργασία ήταν χειρωνακτική χωρίς συμμετοχή εμπειρίας, γνώσεως εξειδικευμένης, κρίσεως, και χωρίς ανάπτυξη πρωτοβουλίας, κλπ. του έργαζομένου, τότε δέν θά χρειαζόταν νά αναλώνει χρόνο και χρήμα πρós εκπαίδευση του προσωπικού τής (και κυρίως του ένάγοντος, πού προκύπτει ότι ήταν ό μόνος πού έχει συμμετοχή σέ τόσα πολλά σεμινάρια), και ό κάθε βαφέας, από τούς πολλούς πού χρησιμοποιεί, θά κατασκεύαζε κάθε πρωί τό κατάλληλο χρώμα γιά τή βαφή του αυτοκινήτου πού του είχε άνατεθεί, χωρίς νά είναι άπαραίτητη ή άποκλειστική έργασία του ένάγοντος και του προκατόχου του πού προαναφέρθηκε. Όμοίως, τό γεγονός ότι ό ένάγων γιά τό τελικό αποτέλεσμα έλέγχεται από τόν προϊστάμενο του οικείου τμήματος τής έναγομένης, δέν σημαίνει ότι κατά τήν εκτέλεση τής έργασίας του δέν επικρατεί τό πνευματικό του στοιχείο. Καί βεβαίως τό γεγονός τής ύπάρξεως διευθυν- του πτυχιούχου μηχανολόγου στό συνεργείο και προϊσταμένου έργοδηγού (έπιβαλλόμενων από τό νόμο) δέν σημαίνει ότι κατά τήν εκτέλεση τής έργασίας του καθημερινώς ό ένάγων έχει τόν έλεγχο και τίς οδηγίες του προϊσταμένου του τμήματος ή του μηχανολόγου, όπως άλυσιτελώς ίσχυρίζεται ή εργοδότης. Περαιτέρω άποδείχθηκε ότι τίς άνωτέρω έργασίες (άνάμειξη χρωμάτων και τήρηση βιβλίων ύλικών) ό ένάγων εκτελοΰσε καθ' όλη τή διάρκεια του καθημερινού του ώραρίου και τουλάχιστον από τό έτος 1995 μόνος του, άφου ή έναγομένη δέν προσκομίζει έγγραφα ούτε και οί μάρτυρες τής

κατέθεσαν σαφώς και κατηγορηματικώς ότι καθημερινώς αύτός άσχολείτο και με τή βαφή αυτοκινήτων, όπως πρώτα.

Έξ όλων των άνωτέρω είναι φανερό ότι ό ένάγων, τουλάχιστον από του έτους 1995, **προσέφερε στήν έναγομένη έργασία υπαλλήλου** καθ' όλο τό ήμερήσιο ώράριο άπασχολήσεώς του. Συνεπώς κατά τήν γενομένη, τήν 10.11.2000, υπό τής έναγομένης καταγγελία τής συμβάσεως έργασίας του, αύτή **θά έπρεπε νά του καταβάλει άποζημίωση υπαλλήλου**. Ειδικότερα, με τελευταίως καταβαλλόμενον στόν ένάγοντα ήμερομίσθιο 13.330 δραχμών, ό μηνιαίος μισθός του, τόν τελευταίο μήνα πρό τής καταγγελίας, άνέρχεται σέ (13.330 X 25¹⁾ =) 333.250 δραχμές. Σύμφωνα δε με τίς διατάξεις των άρθρων 1 και 3 του Ν. 3198/55 σέ συνδυασμό πρós αυτές του Ν. 2112/20 ό ένάγων πού έχει συμπληρώσει 22 έτών ύπηρεσία στήν έναγομένη (3.178 έως 10.11.2000) δικαιούται άποζημιώσεως 18 μηνιαίων μισθών, δηλαδή τό ποσόν τής άποζημιώσεως λόγω καταγγελίας έπρεπε νά άνέρχεται σέ (333.250 X 18 X 14 : 12 =) 6.998.250 δραχμές. Ή έναγομένη γιά τήν αίτία αύτή του κατέβαλε 1.633.000 δραχμές και συνεπώς του όφείλει τή διαφορά.

(1) Όρθότερα «έπί 26», άφου ό μέσος δρος των έργασιών ήμερών των 12 μηνών του έτους είναι 26 (365 ήμέρες πλόν 52 Κυριακές - 313 ήμέρες : 12 = 26). Οί 6 εξαιρέσιμες εορτές του έτους δέν αφαιρούνται από τίς 365 ήμέρες, διότι οί ήμερομίσθιοι δικαιούνται του ήμερομίσθιου τους και κατ' αυτές.